

**UCHWAŁA NR XIV.103.2019
RADY GMINY BARUCHOWO**

z dnia 12 grudnia 2019 r.

**w sprawie uchwalenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
na rok 2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.¹⁾), art 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020, zwany dalej "Programem", stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Przewodniczący Rady Gminy
Baruchowo

Jarosław Komorek

¹⁾ zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1309, poz. 1696 i poz. 1815

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020

Rozdział 1.

Wstęp

Zgodnie z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy. Gmina z racji dysponowania wiedzą o problemach swoich mieszkańców, może przedsięwziąć odpowiednie środki zaradcze lub naprawcze skierowane do lokalnej społeczności. Realizacja tych zadań prowadzona jest w oparciu o gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zwany dalej Programem.

Od 1 stycznia 2017 r. zgodnie z upoważnieniem zawartym w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym Rada Ministrów przyjęła Narodowy Program Zdrowia. Jego elementem jest Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w którym wśród realizatorów zadań zostały wskazane samorządy gminne. Niniejszy Program uwzględnia wymienione w Narodowym Programie Zdrowia zadania, służące realizacji celu operacyjnego „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi”.

Nadużywanie alkoholu stanowi istotny czynnik ryzyka wystąpienia przemocy w rodzinie. Ze statystyk wynika, że najczęstszą okolicznością towarzyszącą przemocy jest alkohol. Dlatego też, w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizowane są również działania związane z ochroną przed przemocą.

Przedstawiony Program dostosowany jest do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby osobowe, instytucjonalne i finansowe. Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wyniki przeprowadzonej diagnozy stanu zagrożenia problemami alkoholowymi oraz wskazówki określone w Rekomendacjach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2020 roku.

Zadania i cele określone w Programie realizowane są przez pełnomocnika Wójta ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Baruchowie.

Program adresowany jest do osób uzależnionych od alkoholu, członków ich rodzin, dzieci i młodzieży szkolnej oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Rozdział 2.

Diagnoza stanu zagrożenia problemami alkoholowymi w gminie Baruchowo

Dla potrzeb opracowania Programu i doboru działań odpowiadających rzeczywistym potrzebom lokalnym, przeprowadzona została diagnoza stanu zagrożenia problemami alkoholowymi na terenie gminy Baruchowo.

Głównym źródłem danych do przeprowadzenia diagnozy były informacje od osób i instytucji współpracujących z gminą w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

Badania przeprowadzone zostały w m-cu listopad 2019 r.

Dane uzyskane od poszczególnych osób i instytucji:

1. Komisariat Policji w Kowalu

	2015	2016	2017	2018	2019
Interwencje policji	57	126	259	289	302
Liczba wniosków skierowanych do GKRPA o zastosowanie leczenia odwykowego	3	0	2	6	0
Liczba prowadzonych „Niebieskich Kart”	4	3	2	7	7
Liczba zatrzymanych w celu wytrzeźwienia	16	23	6	11	4
Nieletni zatrzymani za łamanie prawa będący pod wpływem alkoholu	0	0	0	0	0

2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baruchowie

	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba środowisk objętych pomocą społeczną, w tym środowisk, w których występuje problem alkoholizmu	46	45	39	41	36
Liczba środowisk, w których stwierdzono problemy wychowawcze w związku z nadużywaniem alkoholu	11	10	9	6	5
Liczba środowisk, w których występuje przemoc w związku z nadużywaniem alkoholu	3	11	5	5	5
Liczba wniosków skierowany do GKRPA o zastosowane leczenia odwykowego	0	0	-	-	-

3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1) dane dotyczące punktów sprzedaży alkoholu

- liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy – 37 w tym, z przeznaczeniem do spożycia poza miejscem sprzedaży – 32 i w miejscu sprzedaży – 5,
- przeprowadzone kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych – 0.

2) dane dotyczące podjętych działań wobec osób uzależnionych:

	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba wniosków, które wpłynęły do Komisji	6	3	5	6	5
Liczba wniosków skierowanych do sądu o orzeczenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	8	0	3	1	1

4. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonującej Orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich przy Sądzie Rejonowym we Włocławku

	2015	2016	2017	2018	2019
Nadzór związany z ograniczeniem władzy rodzicielskiej	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych
Nadzór związany z uzależnieniem od alkoholu	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych
Nadzór wobec osoby nieletniej	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych

5. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Wykonujący Orzeczenia w sprawach karnych.

	2015	2016	2017	2018	2019
Dozory kuratorskie (m.in. osoby skazane za czyn pod wpływem alkoholu, osoby zobowiązane do leczenia odwykowego)	4	4	2	1	2

6. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Baruchowie

Przeprowadzone zostały ankiety wśród nauczycieli na temat ryzykownych zachowań wśród dzieci i młodzieży, a także potrzeb w zakresie działań profilaktycznych.

7. Punkty konsultacyjne

W 2019 r. na terenie gminy Baruchowo funkcjonował punkt konsultacyjny, w którym mieszkańcy gminy znajdujący się w trudnej sytuacji życiowej, zmagający się z problemami i szukający wsparcia w ich rozwiązaniu mogli skorzystać z konsultacji i porad psychologa. Zakres pomocy oferowanej w punktach obejmował udzielanie wsparcia osobom nadużywającym alkohol, członkom ich rodzin i osobom po zakończonym leczeniu, a także motywowanie osób uzależnionych i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii i leczenia, rozpoznanie zjawiska przemocy domowej i udzielenie stosownego wsparcia, a także udzielanie informacji o dostępnych świadczeniach zdrowotnych w zakresie terapii i rehabilitacji w publicznych zakładach opieki zdrowotnej, działających w regionie.

Ponadto, prowadzone były zajęcia w ramach grupy wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu. Zajęcia prowadził terapeuta uzależnień.

Rozdział 3.

Zasoby umożliwiające prowadzenie działań profilaktycznych i naprawczych

W zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych gmina Baruchowo współpracuje z następującymi instytucjami i osobami:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baruchowie,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej wykonujący orzeczenia w sprawach karnych,
- Zespół wykonujący orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich przy Sądzie Rejonowym we Włocławku,
- psycholog, terapeuci uzależnień,
- pedagog szkolny,
- Komisariat Policji w Kowalu,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kłotnie,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Baruchowie,
- Parafia rzymsko-katolicka w Kłotnie,
- Całodobowy Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Gostyninie.

W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie współpraca obejmuje udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w grupie roboczej Zespołu Interdyscyplinarnego.

Rozdział 4. Sposób finansowania Programu

Zadania realizowane z ramach Programu finansowane są ze środków uzyskanych z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze w 2020 r.

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości dochody te stanowią dochód gminy, który w całości przeznaczony jest na realizację Programu. Zgodnie z ustawą środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Rozdział 5. Cele główne Programu

1. Promowanie postaw społecznych wśród dzieci i młodzieży, motywowanie do powstrzymywania się od spożywania alkoholu – krzewienie trzeźwości i abstynencji.
2. Zmniejszenie szkód występujących u osób z problemem alkoholowym.
3. Zwiększenie świadomości społecznej, zapewnienie edukacji oraz budowanie wsparcia na rzecz działań, mających na celu zapobieganie powstawaniu problemów spowodowanych przez alkohol.
4. Prowadzenie stałego systemu informacyjnego o podejmowanych na terenie gminy działaniach w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Rozdział 6. Cele szczegółowe

1. Cel szczegółowy

Krzewienie trzeźwości i podnoszenie świadomości na temat szkód wynikających z picia alkoholu

Zadania:

- 1) Działania edukacyjne dla dzieci i młodzieży szkolnej, dotyczące zachowań ryzykownych i zagrożeń wynikających z ich podejmowania.
- 2) Udział w programach profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z zakresu profilaktyki alkoholowej.
- 3) Finansowanie spektakli profilaktycznych, warsztatów i prelekcji w szkołach.
- 4) Działania edukacyjne dla rodziców w zakresie profilaktyki alkoholowej.
- 5) Udział w kampaniach społecznych.
- 6) Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych.
- 7) Wskazywanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego oraz promowanie zdrowego stylu życia-organizowanie i finansowanie imprez bezalkoholowych dla mieszkańców gminy (pikniki, festyny).
- 8) Zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych z zakresu profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie (broszury, ulotki, plakaty, filmy edukacyjnej, itp.).
- 9) Organizowanie i finansowanie konkursów na temat profilaktyki uzależnień.
- 10) Zakup pomocy edukacyjnych dla szkół, służących do realizacji zadań określonych w Programie.

2. Cel szczegółowy

Udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy pomocy psychologicznej, społecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą

Zadania

- 1) Pomoc psychologiczna dla dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym, w tym dotkniętych przemocą.
- 2) Zapewnienie pomocy psychologicznej dla współuzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie – punkty konsultacyjne.
- 3) Zapewnienie pomocy prawnej (konsultacje specjalistyczne) dla osób współuzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie.
- 4) Organizowanie różnorodnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, w tym doświadczających przemocy w rodzinie:
 - wypoczynek letni i zimowy,
 - pozalekcyjne zajęcia sportowe,
 - imprezy promujące zdrowy styl życia (festyny, pikniki, inne),
 - imprezy kulturalne,
 - konkursy.
- 5) Udział w kampaniach i akcjach z zakresu przeciwdziałania przemocy.

3. Cel szczegółowy

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych - redukcja szkód, rehabilitacja zdrowotna, społeczna i zawodowa

Zadania

- 1) Organizowanie na terenie gminy punktów konsultacyjnych, zapewniających pomoc psychologiczną i poradnictwo, w tym motywowanie do podjęcia leczenia.
- 2) Działalność informacyjna o możliwościach uzyskania świadczeń zdrowotnych w zakresie terapii i rehabilitacji w publicznych zakładach opieki zdrowotnej, działających w regionie.
- 3) Promowanie zdrowego stylu życia i podnoszenie jakości życia społecznego (organizowanie specjalistycznych zabiegów rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych).
- 4) Dofinansowanie działania grup wsparcia dla osób współuzależnionych i zagrożonych wykluczeniem społecznym (w tym zatrudnienie specjalisty).
- 6) Ponoszenie kosztów postępowania zobowiązującego do leczenia odwykowego (opłata sądowa, koszty wydania opinii biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia).
- 8) Finansowanie programów zdrowotnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

4. Cel szczegółowy

Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego - wzrost poczucia bezpieczeństwa i realnego bezpieczeństwa na drogach.

Zadania

- 1) Działania promujące trzeźwość na drogach adresowane do kierowców i osób będących świadkami jazdy w stanie nietrzeźwości.
- 2) Kampanie edukacyjno - społeczne;
- 2) Działania edukacyjne w szkole;
- 3) Wspieranie działań profilaktycznych realizowanych przez Policję, w tym kontrole na drogach we współpracy z Policją;
- 4) Szkolenia dla kierowców, kandydatów na kierowców oraz osób, które prowadziły pojazdy będąc pod wpływem alkoholu.

5. Cel szczegółowy

Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Zadania:

- 1) Współfinansowanie zadania „Kujawsko – Pomorska Niebieska Linia” - Pogotowie dla ofiar przemocy.
- 2) Udzielanie pomocy organizacyjnej, lokalowej podmiotom działającym w sferze profilaktyki i promocji zdrowia oraz działającym na terenie gminy grupom wsparcia.
- 3) Dofinansowanie doskonalenia zawodowego pracowników placówek leczenia uzależnienia od alkoholu.
- 4) Doposażanie, zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów oraz dofinansowanie remontów i adaptacji placówki leczenia uzależnień celem zapewnienia efektywnego prowadzenia terapii i ułatwienia realizacji programów leczenia.

6. Cel szczegółowy

Zapewnienie skutecznego przestrzegania przepisów określonych w art. 13 1 i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości przez sprzedawców napojów alkoholowych.

Zadania

- 1) Kontrola przestrzegania prawa w zakresie reklamy, promocji i spożywania napojów alkoholowych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy.
- 2) Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania warunków sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
- 3) Działania edukacyjne dla właścicieli i sprzedawców napojów alkoholowych (np. szkolenia, kampanie edukacyjne).
- 4) Zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych oraz dystrybucja ich w placówkach handlowych.
- 5) Kierowanie wniosków do Policji o wszczęcie postępowania w przypadku naruszenia przepisów w/w ustawy.
- 6) Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach orzeczonych w związku z naruszeniem art 13(1) i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

7. Cel szczegółowy

Podnoszenie kwalifikacji osób realizujących zadania określone w Programie

- 1) Organizowanie i finansowanie szkoleń i kursów oraz innych form doskonalenia dla osób realizujących zadania określone w Programie.
- 2) Dofinansowanie szkoleń dla osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie pracy profilaktycznej i edukacyjnej.
- 3) Podnoszenie kwalifikacji osób realizujących zadania Programu w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Rozdział 7.

Pozostałe działania związane z realizacją Programu

- 1) Zakup materiałów i wyposażenia niezbędnego do prawidłowej realizacji zadań określonych w Programie.
- 2) Zwrot kosztów podróży dla osób realizujących zadania Programu i uczestniczących w różnych formach szkoleń i kursów.
- 3) Zakup specjalistycznej literatury i prasy.
- 4) Pokrywanie innych kosztów związanych z realizacją Programu (m.in. koszty energii, materiały biurowe)

Rozdział 8.

Zasady wynagrodzenia Pełnomocnika ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Wykonanie zadań określonych w Programie koordynuje Pełnomocnik ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Pełnomocnikowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości 300 zł miesięcznie, jako dodatek do wynagrodzenia wynikającego ze stosunku pracy, finansowany ze środków pochodzących z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej „Komisją” przysługuje wynagrodzenie obejmujące jednocześnie zwrot kosztów podróży w wysokości:

- 120 zł – przewodniczący
- 100 zł – sekretarz Komisji
- 90 zł – pozostali członkowie

Wynagrodzenie przysługuje za:

- udział w jednym posiedzeniu Komisji
- przeprowadzeniu kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie określonym w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wynagrodzenie, o którym mowa wyżej przysługuje, jeżeli członek Komisji uczestniczył w całym posiedzeniu, to znaczy od jego otwarcia, aż do czasu zamknięcia przez Przewodniczącego Komisji oraz za udział w kontroli co najmniej trzech punktów sprzedaży, przeprowadzonej w jednym dniu.

Podstawą do wypłaty wynagrodzenia stanowi podpis członka Komisji na liście obecności dołączonej do protokołu z posiedzenia lub podpis na protokole z przeprowadzonej przez Komisję kontroli.

Wydatki na wynagrodzenia członków Komisji realizowane są ze środków budżetu gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, określonych w niniejszym Programie.

Rozdział 9.**Preliminarz przewidzianych wydatków związanych z realizacją Programu na rok 2020**

Lp.	ZADANIE	KWOTA
1	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawnej dla osób uzależnionych od alkoholu, członków ich rodzin, w tym ofiar przemocy w rodzinie	6.000,00
2	Opłaty sądowe od wniosków o orzeczenie obowiązkowego leczenia oraz opinie biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia	1.000,00
3	Współfinansowanie zadania Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia	300,00
4	Działania edukacyjne dla mieszkańców – kampanie, programy zdrowotne dla osób uzależnionych	1.000,00
5	Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego	1.500,00
6	Programy profilaktyczne oraz działania edukacyjne i informacyjne w szkołach w zakresie profilaktyki alkoholowej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie	2.000,00
7	Pomoc psychologiczna dla dzieci wychowujących się w rodzinach, w których występują problemy alkoholowe i przemoc w rodzinie	1.000,00
8	Finansowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi oraz zagrożonych patologią społeczną	1.700,00
9	Promowanie zdrowego stylu życia i aktywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież – zajęcia sportowe, wycieczki, imprezy kulturalne, konkursy	5.000,00
10	Promowanie imprez bezalkoholowych	14.500,00
11	Doposażanie, zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów oraz dofinansowanie remontów i adaptacji placówek leczenia uzależnień	2.000,00
12	Działania edukacyjne i informacyjne dla sprzedawców napojów alkoholowych	600,00
13	Szkolenia, kursy oraz inne formy doskonalenia dla osób realizujących zadania określone w Programie oraz zwrot kosztów podróży	600,00
14	Wynagrodzenia z tytułu posiedzeń i kontroli punktów sprzedaży dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz wynagrodzenie dla pełnomocnika Wójta ds. profilaktyki	7.000,00
15	Zakup materiałów i wyposażenia niezbędnego do prawidłowej realizacji zadań określonych w Programie, zakup specjalistycznej literatury, prasy i materiałów informacyjnych, inne koszty	4.000,00
RAZEM		48.500,00